

навіть втиснути неможливо, не кажучи вже про якісне вивчення.

Для опанування професійних навичок діагностики, диференціовальної діагностики, профілактики й лікування туберкульозу вважаємо необхідним:

- обов'язково відновити вивчення фтизіатрії на 6 курсі: випускники зможуть повторити й засвоїти нові знання з фтизіатрії на початку своєї особистої медичної практики в умовах епідемії туберкульозу;
- усім лікарям, незалежно від фаху, проходити тематичне вдосконалення з фтизіатрії один раз за 5 років із питань ранньої діагностики туберкульозу, диференціовальної діагностики й профілактики цієї хвороби.

Список використаної літератури

1. Досягнення та складні питання щодо подолання туберкульозу в Україні (консолідований погляд з різних регіонів) / Л.Д. Тодоріко, В.І. Петренко, Ю.М. Валецький [та ін.] // Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. – 2020. – №1. – С. 10 - 17.
2. Клінічне мислення, як найвищий рівень професійної підготовки лікарів / А. Г. Ярешко, М. Г. Бойко, А. К. Вородюхіна [та ін.] // Матеріали навчально-методичної конференції «Клінічне мислення: шляхи формування та вдосконалення». – Полтава, 2009. - С. 81-82.
3. Поліорганність туберкульозу і проблеми його викладання / А.Г. Ярешко, М.В. Куліш, А.К. Вородюхіна // Матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнародною участю «Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика», 19 березня 2020 р., м. Полтава. – Полтава, 2020. – С. 275-276.
4. Протидія туберкульозу в умовах пандемії, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (за результатами слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування) / Л.А. Масюк, О.В. Василенко, Є.П. Гелюх, З.М. Іслам // Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. – 2021. – №2. – С. 5-14.

СУЧАСНІ ТRENДИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

**Герасименко Н.Д., Борзих О.А., Лавренко А.В., Дігтяр Н.І., Авраменко Я.М.,
Бєлан О.В., Кайдашев І.П.**

Полтавський державний медичний університет

Розглядаються особливості розвитку медичної освіти з урахуванням сучасних вимог і технологій навчання. Ефективним методом навчання на сучасному рівні стало впровадження нових інноваційних технологій із елементами дистанційного навчання й вільним володінням англійською мовою.

Ключові слова: дистанційне навчання, медична освіта, розвиток медичної освіти.

The article considers the peculiarities of the development of medical education taking into account modern requirements and learning technologies. An effective method of teaching at the modern level is the introduction of new innovative technologies with elements of distance learning and fluency in English.

Key words: distance learning, medical education, development of medical education.

Сучасна медична освіта вимагає від науково-педагогічних працівників – викладачів закладів вищої освіти – вносити зміни в підготовку здобувачів вищої освіти і слухачів курсів підвищення кваліфікації лікарів усіх спеціальностей, зокрема стоматологів, із наближенням їхньої підготовки до міжнародних стандартів, постійного вдосконалення професійних навичок [1], уміння аналізувати дедалі більший обсяг професійної інформації, удосконалювати практичні навички й застосувати цей досвід у своїй практичній діяльності. Тому невід'ємною частиною освіти в галузі медицини на сучасному рівні є забезпечення високоякісної підготовки студентів, оскільки якість надання медичної допомоги залежить від рівня професійної підготовки майбутніх лікарів.

XXI століття називають віком технологій. Справді, жодна конкурентоспроможна сфера життя людини сьогодні не може обходитися без високих технологій. Особливо це має стосуватися сфери освіти, зокрема медицини. Розвиток сфери освіти на основі нових прогресивних концепцій, упровадження в навчально-виховний процес новітніх педагогічних технологій і науково-методичних розробок, а також використання нових інформаційно-комунікаційних технологій стали актуальними проблемами й здобутками розвитку системи освіти.

Ще однією особливістю сучасної світової медичної освіти й вищої освіти в цілому стало зменшення кількості аудиторної роботи зі студентами, при цьому більше часу відводиться на самопідготовку. Ця тенденція знаходить своє відображення й у впровадженні дистанційних форм навчання: онлайн-курсів, вебінарів, онлайн-лекцій та ін. Крім того, в освітній процес упроваджуються нові практико-орієнтовані технології: проблемно-орієнтоване навчання (PBL - problem-based learning), пацієнт-орієнтований метод навчання (case-based learning), метод «стандартизованого пацієнта» та ін.

Розвиток електронного навчання (e-education) із використанням інтернет-технологій, електронних бібліотек, навчально-методичних мультимедіа-матеріалів тощо сприяє розвитку дистанційного навчання, що забезпечує закладам вищої освіти мобільність і оптимальну відповідність поточної ситуації [3].

Сучасна ситуація, пов'язана з пандемією, зумовила перехід на дистанційні методи навчання в закладах вищої освіти, у тому числі – у медичних вишах, які довели свою значимість і затребуваність на всіх рівнях освітньої системи.

Глибоке вивчення тематичного матеріалу диктує необхідність застосування сучасних електронних технологій, що дозволяють надати студенту повний і вільний доступ до великого обсягу довідкових даних, моніторинг змін змісту матеріалу відповідно до нових наукових досягнень світового масштабу. Тим часом слід зазначити, що у сфері медичної освіти дистанційне навчання недоцільно розглядати як самостійний метод навчання, особливо на клінічних кафедрах, оскільки немає можливості в даному випадку відпрацювати повною мірою практичні навички [2].

Також сьогодні в медичних ЗВО намагаються більше приділяти уваги вивченню іноземних мов. Наразі освітні

програми включають вивчення іноземних мов на різних факультетах, але це не повною мірою забезпечує підготовку студента, що вільно володіє іноземною мовою, здатного представляти інтереси вишу і країни на міжнародному рівні, при цьому обов'язкове вивчення іноземних мов для професорсько-викладацького складу взагалі не передбачено. Сформована ситуація обмежує покращення якості освіти, оскільки орієнтуватися в технологіях, що постійно розвиваються, діагностики, профілактики й лікування захворювання, а також інших досягнень сучасної медичної науки без знання англійської мови на відповідному рівні неможливо.

Варто зазначити, що під час підготовки сучасних фахівців у галузі охорони здоров'я подібні прогалини в навчанні неприпустимі. Справжня стратегія покликана сформулювати перспективні напрями й тренди розвитку медичної освіти в Україні.

Адже на сучасному етапі навчання вітчизняні студенти, які навчаються українською мовою, мають активно вивчати англійську мову у зв'язку з включенням у екзаменаційні питання тестового іспиту «Крок» усіх рівнів тестів англійською мовою, до 30 відсотків, а також необхідністю готуватися до міжнародного іспиту IFOM (The IFOM Clinical Science Exam), що відображає загальні медичні знання для лікарів усіх спеціальностей. Слід зауважити, що тести для підготовки до цього іспиту доступні натеper тільки англійською мовою.

Також значною складовою проблеми є розуміння змісту тестових запитань для вітчизняних студентів, адже тестові запитання складені відповідно до загальноосвітніх стандартів і з відповідною термінологією, яка має відтворюватися в процесі викладання дисципліни, у підручниках і посібниках, методичних рекомендаціях і бути озвученою під час лекцій і практичних занять викладачем.

Особливої уваги заслуговують сучасні реалії загальноосвітнього простору, зокрема медичної освіти, що включають можливості міжнародного студентського спілкування, інтернаціоналізації освіти, можливості стажування й навчання в різних країнах світу. Вони вимагають і від студентів, і від викладачів поглиблення знань і навичок фахового перекладу.

Навчання студентів іноземних країн англійською мовою також має низку особливостей і проблем на сучасному етапі. Студенти, які навчаються англійською мовою в медичних ЗВО України, мають отримати фахові знання з урахуванням європейських і світових стандартів, адже здебільшого працюватимуть у різних країнах світу. Термінологія назв, симптомів і ознак захворювань іноді суттєво відрізняється від вітчизняної термінології.

Студенти з інших країн світу, які прибули на навчання в Україну, на жаль, мають різні рівні мовної підготовки, що впливає на загальний рівень засвоєння знань під час практичного заняття чи лекції. Активне, відповідне цілям і завданням аудиторного заняття сприйняття фахового навчального матеріалу можливе лише за умов відповідного рівня мовної підготовки й розуміння мовних еквівалентностей медичних і біологічних термінів. Означені аспекти суттєво впливають на рівень і якість фахової підготовки.

Тож для викладача актуальною стала необхідність приділяти увагу під час аудиторного заняття не тільки важливим аспектам викладання дисципліни, а й особливостям перекладу окремих слів і термінів і для студентів англійської форми навчання, і, за сучасними вимогами, студентам вітчизняним, що навчаються українською мовою.

Слід зазначити значну різницю медичної й навчальної англійської літератури й методичної документації, яка необхідна викладачу для можливості викладання медичних дисциплін студентам із різними рівнями можливостей засвоєння знань і мовної підготовки.

Одним із важливих питань фахової підготовки спеціалістів і магістрів медицини є особливості опанування практичних навичок студентами різних форм навчання, що особливо важливо для фахової підготовки медичних працівників. Адже пацієнти, що перебувають на лікуванні в медичних закладах України, не знають англійської мови, тому опанування практичних навичок спілкування з пацієнтом залежить від знання державної мови студентом або мовних навичок вільного перекладу іноземної мови викладача.

Щороку відбувається багато міжнародних і регіональних наукових конференцій із проблем перекладознавства, лінгвістики перекладу, психології перекладу тощо. На таких зібраннях науковці різних країн світу намагаються вирішити актуальні питання сучасної науки про переклад, а також намічають подальші шляхи її розвитку.

Висновки. Упровадження інноваційних підходів із елементами дистанційного навчання й вільне володіння англійською мовою дозволяють перевести процес навчання на якісно новий рівень, підвищити рівень компетентності студентів і спонукати їх до активної участі в освітньому процесі.

Список використаної літератури

1. Проблеми і перспективи вищої медичної освіти / Борзих О.А. та ін. Реалії проблеми та перспективи вищої медичної освіти: матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю (Полтава, 25 берез. 2021 р.). Полтава, 2021. С. 40-41.
2. Котюжинская С.Г., Шмакова И.П., Гончарова Л.В. Дистанционное обучение в медицине: сильные и слабые стороны. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. Тернопіль: ДВНЗ ТДМУ ім. Я. Горбачевського, 2021. №1. С.147-151. doi 10.11603/1811-2471.2021.v.i1.12006.
3. Сілкова О.В., Лобач Н.В. Педагогічна технологія візуалізації навчальної інформації. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Київ, 2018. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Вип. 62. С. 180-183.